

հզօր բարեկամութեանց, զորս կըրնայ ձեռք բերել, և Գերմանիոյ բարեկամութիւնը արգելք մը չէ Անգլիոյ հետ մտերմութեան, ինչպէս այս մտերմութիւն կապած չը տար Գերմանիոյ, Եւրոպական տէրութիւնը Անգլիոյ բնական գաղնա-կիցը կը նկատեն զԹուրքիա և մեծապէս ուրախ պիտի լինին հզօրապէս ամրապնդեալ տեսնելով զայս գաղնակցութիւն՝ այն զօրութեան պատճառաւ, զոր Թուրքիա անկէ պիտի քաղէ չնորհիւ բարեգործ ազդեցութեան, զոր այդ գաղնակցութիւն պիտի ունենայ երկրին տնտեսական տկար վիճակին վրայ:»

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

—o—

Կայսերական հրամանաւ՝ Երբեմն Ուշագի գայմագամ Մէհմետ Եփրի Էֆի կիւմիւշխանէի կառավարիչ անուանեցաւ Սանիէի աստիճանաւ:

—Բանի մը շարաթ առաջ ի լրոյ ծանուցած էինք թէ վեհ. Սուլթանը բարեհաճած էր վեղիրութեան աստիճանաւ վարձատրել Կայսերական անձնական գանձուն նախարար Վսեմ Յալիօր փաշայի մատուցած անձնուէր ծառայութիւնները:

Այսօր բերկրութեամբ կը ծանուցանեմք թէ, այս զրոյց հաստատութիւն գտած է: Վսեմ Յալիօր փաշա՝ Կայսերական գանձուն բարուոք մատակարարութեան համար ի դործ գրած իմաստուն միջոցներով ապաքէն արժանի եղած էր այսպիսի կայսերական անգնահատելի վարձատրութեան մը:

—Եւ մէն զօրք զրկելու համար պէտք եղած պատրաստութիւնք փութով յառաջ կը տարուին պատերազմական գործոց նախարարութեան պաշտօնատան մէջ: Այս զօրաց թիւը 6,000 կը հասնուի Միւս չեւ Հոտէյա փոխադրութիւնն Աւստրիական Լոյտի ընկերութեան շոգեմաշերով պիտի կատարուի, որք Սպարապետութեան կողմէ վարձուած են ճիտտէի և Հոտէյա տայի դիւր բանալու համար:

—Թարիգ լրագիրը կը պատմէ թէ, Կայսերական պալատան քաղաքական գործոց գիւնանին տնօրէն Ահմետ պէյի ստացած տեղեկութեանց չնորհիւ, ոստիկանութիւնը Ղալաթիա կալանի խանին սենեակներէն միոյն մէջ 200 հրացան դուրս է, որք Օսմ. բանակին մէջ գործածուող հրազենուց կը նմանէին: Այս հրազենները մի առ մի Ղալաթիա արձարանի մը ներքեւ գտնուող մառանը կը փոխադրուէին գաղտնադրել, ուսկից ապա Պուլ-գարիա պիտի զրկուէին: Այն կանոնադրին զօրութեամբ, որ զինուց վաճառականութիւնը կ'արգելու թուրքիոյ մէջ, յիշեալ զէնքերն յարքունիս զրաւուելով, Ղալաթիա-Սարայի պահականոցը փոխադրեցան:

—Մայրաքաղաքիս գաղտնաւոր քննիչ Եֆէփի պէյ հարցաքննիչ գաղտնաբեր մը հետ՝ Նիկոմիդիա ուղեւորեցաւ հուշակաւոր աւազակապետ և ծխախոտի մաքսանենգ իսհաք պէյի գաղտնաւոր նին ներկայ գտնուելու համար:

—Նիշի և Պէլլիստի միջեւ շինուած երկաթուղին առաջին անգամ լինելով այսօր պիտի սկսի բանիլ: Սերպիոյ Միլան թագաւորն անձամբ ներկայ պիտի գտնուի բացման արարողութեան:

—Մայրաքաղաքիս միջազգային առողջապահական խորհուրդն՝ իւր

նախընթաց առաջ նստին մէջ՝ որոշեց հինգ օր քարանձիւնայի ենթադրել Եղիպտոսական նաւահանգիստներէն եկող շոգեմաշերը, նկատելով որ քոլէրայէ վարակեալ երկիրներէ եկող շոգեմաշուց համար Եղիպտոսական նաւահանգիստաց մէջ ի դործ գրուած քարանձիւնան անբաւական է: Այս տնօրինութիւն ի դործ պիտի դուրս եղիպտոսէն եկող ամեն շոգեմաշուց համար առանց բացառութեան, ինչպէս նաեւ այն շոգեմաշուց համար, որք վարակեալ երկիրներէ գալով, Եղիպտոսի մէջ քարանձիւնա կրած են:

—Նաւալը-Գաբուի ծովեղերին վրայ նախընթաց նորածին աղջկան մը գիակ գտնուելով, ոստիկանութեան յանձնուեցաւ:

—Զմիւռնիոյ լրագիրը կը ծանուցանէ թէ, տեղական կառավարութեան ջանից շնորհիւ, վրանաբնակ ժողովուրդն (Եւրփուք) հետզհետէ հաստատուն բնակութիւն կը հաստատէ որոշեալ տեղեր:

—Օսմ. երկաթուղեաց տնօրէն Պ. Հալէն նախընթաց օրն հանրագումար շինութեանց նախարար Բալիֆ Էֆի-ի յանձնեց Պ. Հիւրի պատասխանը, վերաբերմամբ երկաթուղեաց միացման գիծերուն շինութեան: Թէպէտ այս պատասխանին սլարուակութիւնը գեոյայանի չէ, բայց Է. Բորբէի խօսքին նայելով՝ Բ. Դրան և Պ. Հիւրի միջեւ կարծեաց տարբերութիւնն այնքան թեթեւ է որ կարելի պիտի լինի համաձայնութեան մը գալ ի մօտոյ:

—Թէրճէմանը Հաղիգ աթ կը ծանուցանէ թէ, Ղալաթիոյ Զէյնէ-Մէյ-տանի Նիկիդեալթիպի բնակիչները անգրաւաբեր մը կ'առարարեն, զոր Կայսերական կառավարութեան պիտի մատուցանեն և յորում Զ. շրջանակի թաղապետութեան անհոգութեան կը վերադրեն հրդեհին պատճառը: Աղերսարիւք կ'ըսեն թէ իրենք քանիցս ծանուցած են թաղապետութեան թէ, Մահմուտ պէյ անուն անձը թաղին կեդրոնը գտնուած փայտաշէն ախոռի մը մէջ մեծ քանակութեամբ չոր խոտ և յարդ կը պահէր: Այս գիտողութիւնը երբեք նկատողութեան չեն առնուած Պաք պէյի կողմէ: Աղերսարիւք հետեւապէս կը կարծեն որ Զ. շրջանակի թաղապետութիւնն եղած է իրենց կրած վնասոց պատճառն և հատուցումը պահանջեն:

—Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնն ի մօտոյ հանրագումար շինութեանց վերաբերեալ պաշտօնական հանգէս մը պիտի հրատարակէ:

—Բ. Դրան և առողջապահական խորհրդոյ միջեւ ծագած վէճը դեռ վերջ չէ գտած: Թէեւ օտարազգի պատուիրակները կը դուրսարին, բայց Բ. Դրան հրամաններ կ'առայ այնպիսի խնդրոց վրայ, որոց մէջ առողջապահական խորհուրդն ինքզինք միայն ձեռնհաս կը նկատէ: Օտարազգի պատուիրակները վերջին օրերս այս մասին տեղեկագիրք մը մատուցեր են իրենց դեպի նստանոց:

—Թարիգ լրագիրն իւր այս աւուր թիւով՝ հետեւեալ խօսքով կանանուր դէպքը կը պատմէ:

«Իսկիւտարի ընդհ. գաղտնաւոր Համոյի պէյ անցեալ հինգ-շաբթի դիւր ժամ ին միջոցներ Զաֆէ-Միհրան անուն անձը խաբէութեամբ իւր թոփահանելի օղուի կողմէն ունեցած աղարան հրակրելով՝ դուռներն ու պատուհանները

կը փակէ և կ'սկսի անխնայ դանակով ամբողջ ժամ մը: Երեւոյ տուն իւր արտին ցաւէն կ'սկսի տղաղակել և ինքզինք պաշտպանած միջոցին՝ Ահմէտ անուն ոստիկանին աչքին զարնելով՝ (կերեւի թէ ծեծողները քանի մը հողի էին, որոց մէջ ոստիկաններ ալ կը գտնուէին) ծանրապէս կը վիրաւորէ: Յետոյ Համոյի պէյ Ալթունի-Չատէի ոստիկանական պահականոցը կը յանձնէ զայն: Խեղճ մարդուն կերած անխնայ ծեծը բաւական չհամարուելով, պահականոցին մէջ ևս անխեղճօրէն կը ծեծեն զայն: Հազարէն աւելի մարդիկ ականատես եղած են այս խփռած գործին, որք ջախջախիչ վկայութեամբ տեղեկագիր մը պատրաստելով՝ իսկիւտարի ոստիկանութեան յանձնած են: Գաղտնիքն քննիչ պէյն ալ այս իրողութիւնն իմանալով, հրահանգ տուեր է իսկիւտարի ոստիկանութեան որ նախնական քննութիւնն ամենայն ուշադրութեամբ յառաջ տանի:»

—Միտիլլիէն օգոստ. 29 թիւով հետեւեալ կը գրեն Միտիլլիէն օրինակով: «Կեղծ պղնձ գրաւ մոյ հաւաքումը կը շարունակէ: Միւսն է Գ. և նախաքննիչ գաղտնաբեր այս առաջ օր Այաս ուղեւորեցան, որովհետեւ հարկաւոր գաղտնած է մանրախոյզ քննութիւն մը կատարել տեղոյն վրայ: Առայժմ մանր գրամը կը պահուի և ամեն ոք կը ներդուի Մանր տեղեւորը գիւրացիներու համար, քաղաքապետութիւնը 32 հազար զրուշի պղնձ գրամներ շրջաբերութեան հանած էր, որ քաղաքին սկզբնատուները կը կրէին: Այժմ հաստատուած է թէ Այաս գիւղին գրամները խաղախաճ են այս գրամները, Հարկ եղած է մանր գրամներն հաւաքել և մեր հրապարակը հաճախեալի մէջ կը գտնուի, վստիչ ուրիշ մանր գրամ չկայ: Միւսն է որ Պոլսոյ մէջ բաւական քանակութեամբ մանր գրամ շրջաբերութեան չհանուի, իրաց այս վիճակը չկրնար բարեղրիլ ո՛չ աստ, ո՛չ ալ թուրքիոյ ուրիշ մասանց մէջ:»

—Զար տիւ Պոսթորի մէջ կը կարգանք:

«Վերջին թէ երկու տարի առաջ Մարիէ Սուլթանին կաթնեղբայր Թահիր պէյ Ռէփուլէրի հարուածով վիրաւորուած էր Բէրայի մէջ, 40ի չափ բժշկաց կողմէ տրուած տեղեկագիր մը կ'երկարացնէ որ վիրաւորեալ վիճեմա զրկուի բժշկուելու համար: Այն պահուն, յորում Թահիր պէյ մայրաքաղաքէս մեկնելու կը պատրաստուէր, այս գործին մէջ իրեւ ամբաստանեալ գաղտնաւորներն ենթարկեցաւ և հետեւապէս Վրացի իւր ուղեւորութիւնը կատարել:

«Մեղ կը ծանուցուի թէ իւր վերքը դեռ չէ բժշկուած: Բաց աստի, կ'իմանամք թէ Թահիր պէյի մայրը՝ Վեհ. Սուլթանին սենեկապետ Պէսիմ պէյի միջոցաւ՝ աղերսագիր մը մատուցած է Ն. Կ. վեհապետութեան, խնդրելով որ գաղտնաւորագրապէս տեսնուի և յանցաւորը պատժուի:

«Գալով Թահիր պէյի դէմ ուղեւոր ամբաստանութեան, իրեն հետ մի և նոյն ժամանակ վիրաւորեալ մարդու մը մահուանէն յառաջ եկած է:»

—Մատրիտէն կը ծանուցանեն առ Սթանա Հալաս թէ Մարտիի գաղիլիցի զրուխներն հրաման ըրեր են հրացանի բռնել Մէլլիայի բնակիչներն, (Սպանիական գաղութակալութիւն) եթէ Մարտիի հողը մանէին: Մէլլիայի զինուորական

կառավարիչը ի զուր խնդրեր է այս հրամանին յետոս կոչուած:

—Վիէնայի լրագրաց խօսքին նախելով, ստոյգ կ'երեւի թէ յառաջիկայ աշնան Եւրոպական Վեհաժողովը մը պիտի գումարի ի Պէրլին: Վեհաժողովը հիմնադրոյն գլխաւոր կէտերն են հետեւեալք, որք Պիսմարք իշխանին և Քալեդի կոմիտի միջեւ որոշուած են ի վարձէն: «Նգլապտոսի մէջ առողջապահական հոստիլութիւն, Ալեքսանդրիոյ ռաբալիթութիւնէն վնասեալ անձանց տրուելիք հատուցման կարգաբարձութիւն, նոր գաղութականութեանց գերաւումը՝ միջազգային տեսակետով: Անգլիական կառավարութեանէն զատ բոլոր միւս կառավարութիւնք կէս-պաշտօնապէս հաւանութիւն տուած են այս Վեհաժողովը գումարման: Երբ պաշտօնական հրաւիրաբերը զրկուի, յայտնաւորուի պիտի գիտնա՞ք թէ ի՞նչ եղած է իրապէս Անգլիոյ պատասխանը:

—Ռուս-Չինական սահմանագլխին վրայ մեծ յուզում կը տիրէ: Բեքըրու պրովէն առ Տէյլի-Նիւզ ուղղեալ հեռագիր մը հետեւեալ տեղեկութիւնները կ'ուղարկայ այս մասին:

«Ռուս-Չինական սահմանագլխին խնդիրն առնուած վերջին լուրերը կը ծանուցանեն թէ մեծ յուզում կը տիրէ այն բազմաթիւ Չինական պատերազմիկներու մէջ, որք Ռուսական առաջադրուած (սթէք) մէջ համախառնուած են: Սորա յայտարարեցին կուսակալին թէ՛ պէնք և թոյլտուութիւն միայն կը խնդրեն Չինական սահմանագլխին անցնելու համար: Սահմանագլխին վերայ գտնուող Չինական բանակը 20,000 զօրք կը բաղկանայ, որոց մէկ մասն մահապարտներ են:» Միւս կողմէ Բեքըրու պրովէն կը ծանուցանեն առ Տէյլի-Վրոյնիք: «Ամուրի կառավարիչ Քորֆ գորակարն և այս նահանգին զինուորական հրամանատար Քորկանով գորակարն հրաման տուցան փութով Ռուս-Չինական սահմանագլխին երթալու, ուր ծանր խռովութիւնք ծագած են: Ամուրի գաւառին պահապան զօրաց թիւը պիտի աւելնայ:»

—Ֆրանսայի մէջ Պատուոյ Լէգէոնի պատուանշանը կրող կանանց թիւը 18 կը հաւուի:

ՀԵՌԱԳԻՐ

Այս օրը

- Մարտիի 3 սեպտ. իրիկ
- Այսօր 5 հողի մեռան քուէրայէն:
- Թուրք 3 սեպտ. իրիկ
- Այսօր 1 հողի մեռաւ քուէրայէն:
- Հոռոմ 3 սեպտ.
- Քուէրայէ փարակեալ խաղական գանապան քաղաքացի մէջ մեռնողներուն թիւն այսօր 70ի կը հասնի:
- (Այս հեռագիրը կը ծանուցանէ նաև թէ Նաբոլի մէջ 70 հողի մեռած են քուէրայէն:)

ՍԱՀՄԵՆԻ ԼՈՒՐԵՐ

Խառն ժողովն երէկ ի Պատրիարքարան գումարուելով, հետեւեալ սնորհներ լինեցին ըրաւ:

1. Երուսաղէմի պարտուց բարձման խնդրոյն վրայ խորհրդակցութիւն և բանակցութիւններ ունեցաւ Ազգ. Ժողովէն կարգեալ յանձնախմբին հետ, սակայն համաձայնութեան մը գալ անկարելի լինելով, որոշուեցաւ որ քննիչ յանձնախմբն և Խառն Ժողովէն նախապէս կարգեալ յանձնախմբը միանալով՝ բանակցութիւնը շարունակեն և որոշ եղրակացութեան մը յանգելով՝ Խառն Ժողովը տեղեկագրեն:

2. Երզնկայի Առաջնորդ Դիմաքսեան Գեր. Հմայեալ Եպիսկոպոսի հրաժարագիրն և բժշկաց տեղեկագիրը նկատողութեան առնելով մերժեց հրաժարականը. սակայն նկատելով որ Գեր. Հմայեալ Եպիսկոպոսի

առողջութիւնը կաղաւթեալու հա-
մար օգտաւորութեան կը կարօտի ,
որոշեց արտօնել Ն. Գերապետու-
թիւն , որ առժամայ կերպով
մայրաքաղաքս գայ , փոխանորդ մը
կարգելով իրեն :

3. Առեւտրային պէյը ,տեղեկու-
թիւն տուաւ ժողովին թէ՛ Բ. Դու-
ռըն արտօնած է կարնոյ Առաջնորդ-
Օրմանեան Գեր. Մալաքիա վարդա-
պետն , որ իւր պաշտօնատեղին վե-
ռադառնայ , եւ այս առթիւ առ-
կուսական կարնոյ հրամանագիր մը
ուղղած է զայն Ազգ. Պատրիար-
քարան հաղորդած է :

Ժողովն որոշեց Գեր. Մալաքիա
վարդապետը Պատրիարքարան հը-
րաւիրել և Բ. Դուռն հրամանագիր-
ըն յանձնելով , իւր պաշտօնավա-
րութեան մասին ինչ ինչ հրահանգ-
ներ տալ :

4. Բաղէշի գաւառական վար-
չութիւնը խնդրած լինելով որ Մե-
րոպ վարդապետ Մովսէսեան՝ որ
ժամանակէ մը ի վեր ժողովուրդը
կը հովուէր , առաջնորդական տե-
ղապահ կարգուի , ժողովը սոյն ա-
ռաջարկութիւնն ընդունեց և Մե-
րոպ վարդապետը Բաղէշի առաջ-
նորդական տեղապահ ընտրեց :

5. Ռօտոսթոյի առաջնորդ Գեր.
Տ. Ներսէս Ս. Եպիսկոպոս հրաժա-
րական տուած լինելով , խառն ժո-
ղովն չընդունեց սոյն հրաժարակա-
նը :

6. Մշոյ Կինճ գաւառակի Առաջ-
տեղապահ վարդապետ վարդապետ
Յակոբեան , հրաժարական տուած
լինելով , խառն ժողովը սոյն հրա-
ժարականը չընդունեց , և հրա-
րեց վարդապետ վարդապետն որ իւր
պաշտօնը շարունակէ :

7. Ազգ. լրագրաց հրատարա-
կութեանց և վարչական որոշմանց
մասին խնդիր լինելով , խառն ժո-
ղովն որոշեց հրատարակութեան
տալ այն որոշմաները միայն , որոց
գործադրութիւնն արդեւքներու չը
պատահիր : Իսկ Պատրիարքարան
ուղղեալ հեռագիրներն հրատարա-
կութեան չտալ , մինչեւ որ ձեռնհաս
ժողովներու ներկայացուին և ո-
րոշում ստանան :

8. Կրօնական ժողովոյ կողմէ
ներկայացեալ ընդհանուր ցանկ մը
ընդունելով , որոշեց զայն Տրապի-
զոնի գաւառական վարչութեան
հաղորդել առաջնորդական ընտրու-
թիւն կատարելու համար :

9. Խառն ժողովն ընդունելով
նաեւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր դի-
տողութիւնն , որոշեց որ վարչական
որոշումները Պատրիարքական Գեր-
փոխ. Հօր կողմէ ստորագրուին
«Պատրիարքական փոխանորդ» ստո-
րագրութեամբ :

Խառն ժողովը ատենցմէ զատ
գաւառական առաջնորդութեանց
և յարաբերական կարգ մը խնդիր-
ներով ևս զբաղեցաւ :

Այնպէս առաջ տեղեկա-
ցանք երեկ երեկոյ թէ Ամեն. Ս.
Պատրիարք Հօր հիւանդութիւնն ,
հակառակ զինքը դարմանող ճար-
տար բժշկաց բացառիկ խնամոց ,
երթալով ծանր և յուսահատական
երեւոյթ մը կ'առնու : Նորին Սըր-
բաղնութիւն կերպիկ օրէն ի վեր
չարագուշակ տաղնապետութեան մէջ
տանջուի չարաչար : Աստուծոյ ո-
ղորմութիւնը կը հայցեմք Նորին
Սրբազնութեան այս ողբալի վիճա-
կին վրայ :

Տնտեսական խորհուրդն երեկ գա-
մարուելով , հետեւեալ որոշումներն ը-
րաւ .

1. Բերայի Թաղ. խորհուրդն առա-
ջարկած լինելով Նորեկեան վարժա-
րանն ընդարձակել , Թաղ. խորհուրդ
այն առաջարկը քննութեան ենթար-
կեց :

2. Գատը դիւղի Թաղ. խորհուրդն
հրկիցեալ կալուածոց վերադարձեալ
առթիւ կատարուած փոխառութեան
հատուցման պայմանագիրը ներկայած
լինելով չինութեան հաշուովն հանդերձ ,
պայմանագրոյն մէջ ինչ ինչ բարեփո-
խելի կէտեր նկատեց և վերադարձուց
զայն առ Փաղ. ժողովն , որպէս զի նոյն
կէտերն ուղղել տայ :

3. Բերայի նորաշէն Թատրոնին հաշ-
ուական ու ճարտարապետական քըն-
նութեան տեղեկագրէն գոյութեամբ
վերահասու լինելով տարուած ջանք և
խնայողութեանց , որոշեց քննութեան
արդիւնքը տեղեկագրել Փաղ. ժողովոյ :

4. Իճատիէի մատրան չինութեան

խնդրոյն առթիւ Տնտես. խորհուրդն
զամենեքէն Նէմէշիճեան էֆէնտի գան-
դատեցաւ թէ Գատը-Քէհեասի Ար-
րահամ էֆէնտի սոյն խնդրոյն նկատ-
մամբ իրեն յանձնարարեալ պաշտօնը
գեռ չէ կատարած :

Յաւաջիկայ կերպով օրը Պէշիկթաշի
եկեղեցւոյն տօնախմբութիւնը լինելով ,
թաղին Գարոյիչ Գեր. Տ. Խորէն արք-
եպիսկոպոս Նար-Պէյ Ս. Պատրարգ
պիտի մտաւայանէ :

ՄԷՉՊՈՒՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Սոյն վարժարանի Զ. տարեշրջանը
կ'սկսի յառաջիկայ սեպտ. 5 , երկու-
շաբթի օր :

Գասախօսութիւնը կ'սկսին չորեք-
շաբթի , 5 սեպտ .

Վարժարանի Տնօրինութիւնն՝ ուս-
մանց ծրագրոյն վրայ ինչ ինչ կարեւոր
յաւելումներ ըրած է և եւս կատարե-
լագործելի ընելու իւր սանուհեաց վի-
ճակն ուսումնական և կրթական՝ համե-
մատ ազգային քաղաքակրթական ան-
հրաժեշտ պահանջմանց :

Գիշերօթիկներու տարեկանն է 52
Օամ. ոսկի :

Յերեկեայներու 8 Օամ. ոսկի Ու-
սումնարանի , և 6 Օամ. ոսկի Նախա-
կրթարանի համար :

Այն ծնողք կամ պաշտպանք՝ որ
կը փախաբին նոր աշակերտուհի տալ ,
կրնան զիմել առ Տնօրէնութիւնն՝ որ ըս-
կըսեալ ամսոյս 27էն շարունակ ամէն
առաւօտ ներկայ է ի վարժարանի :

Հիմնադիր-Տնօրէն
Մ. Ս. ՄԷՉՊՐԵԱՆ
20 օգոստ. 1884
Իսկիւտար Իճատիէ , թիւ 2

ԵԼԻՐՈՊԱՆԱՆ ԴԻՍՏՈՒՆ

Թիւ 14

Սոյն զբաղման մէջ կը զբա-
նուին Եւրոպայէն նոր եկած նուէ-
րի յարմար շատ մը գրքեր որ ա-
ժան գնելով կը ծախսուին :

Նոյնպէս կը գտնուի «Ճաշակ
արդի Հոյ Մատենադարան»
Ա. մասն գեղեցիկ կաղմեալ ի դին
7 1/2 դոլարու :

ԴԻՐԱԴԻՏՈՒԹԻՒՆ
ՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԴՈՐՄԵԱԿԱՆ
Հանրայն Բառարկութեան Հարկաւորութեան
(Նոր դրութիւն)
Մ Ա Ս Ն Ա .

Ո Ճ
Թօրինեաց Միջոց Պ. Առաւելեան
Ուսուցիչ
Հայկական լեզուի և գրագիտութեան

Սոյն գործը ցարգ ազգիս մէջ հը-
րատարակուած Գրագիտական բոլոր
գասազգրքերը կը գերադանցէ իւր բո-
լորովին նոր և գործնական դրութեամ-
բը : Ոճոյ ամեն կանոններն իւրեանց
ճոխ և բարոյալից հրահանգներն ունին
աշխարհիկ մարտը լեզուաւ : Ամբողջ
գործը , արդիւնք երկարժամանակեաց
աշխատութեան , պիտի բաղկանայ եր-
կու հատորէ (աշակերտին համար) : Պի-
տի հրատարակուի ի մօտոյ : Ընդարձակ
տեղեկութիւն քննադատարակուած ժամա-
մանակ :

Գ Ի Ն Ք
Ա. Հատոր 10 դահ. արծաթ
Բ. » 10 » »
Բանալին 20 » »

ԳԵՆԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆ
ՆՈՒՊԱՐԱՆ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՎԻԿՈՐ ՀԻԿՈՅԻ ՆՕՐԳ-ՏԱՄԻՆ
Դրեց Ն. Բէւաշաբէ
Դին 100 վարա արծաթ

Դ Բ Ա Մ Ա Կ Ա Ն

—o—
Ղալաթիա , 25 օգոստ.
Ընթացք Արժէքը
Օամ. Բոնա. գոցուեցաւ 9, 2
» » բացուեցաւ 9, 2
» » կէս օրին 9, 2
Եգիպտ. միացեալ Օամ. Ռ. 66, 20
Ռումելի երկաթուղի Փր. 44, 25
Թրակիէյ Օամ. Ռ. 295, 1/2

Ընթացք Դրեաց
Օամանեան ոսկի զը. 100
Անգլիական » » 110 7
Գաղղիական » » 37 26
Բոլ » 90
Գրիմից » 51 15
Գառալոն թողլթ » 9
» արծաթ » 39 30
Մէճիտի տարր. » 108 1
Վեցնոց » 102 37
Հինդնոց » 102 50
Մէթալիք » 98
Թղթադրամ » 3000

Պ. Լակարտ տարօրինակ յուզման մը ենթակայ ե-
ղած էր :

—Թերեւս զիս կը ճանչէ :

Կամացուի մը Գայլ Յովհաննէսի մօտեցաւ , որ իւր
հրացայտ աչքերը անոր տնկած էր :

Յանկարծ բանտարկելոյն դէմքը փոխուեցաւ և եր-
կու քայլ յառաջացաւ պօռալով ,

—Ժա՛ն , Ժա՛ն :

—Պ՛հ , ճանչցաւ զիս , ըսաւ ինքնիրեն Պ. Լակարտ :
Եւ Գայլ Յովհաննէսի զարմացման պատասխանեց ը-
սելով .

—Հանրի՛էթ , Հանրի՛էթ :

Գայլ Յովհաննէս սարսուեցաւ և իւր խանդաղին
նայուածքը դէպի գուռն ուղղեց , իւր թէ կապաւէր
աեանել այն անձը որուն անունը արուեցաւ : Սակայն
իւր թէ հասկնալով որ իւր յոյսը պարտու էր , հեծե-
ծանք մը արձակեց և զլուխը կուրծքին վրայ կախեց :

Յայնժամ , բանտարկեալը պատուհանին առջեւ գըտ-
նուելով աղօտ լուսոյ մէջ , Պ. Լակարտ սկսաւ զայն քըն-
նել ուշադրութեամբ : Գիւրին էր տեսնել որ դժբաղդ-
վայրենին իւր ստիպող մարմնովը կայաւորուէր , անոր նայ-
ուածքին մէջ յաւիտականութիւն մը կար և կարծես պատ-
րաստ էր իւր զարմացումն յայտնելու :

—Առանձին թողէք զմեզ կալաւեմ , ըսաւ պահա-
պանին :

Պահապանը դուրս ելաւ :

Գայլ Յովհաննէս միեւնոյն տեղը կեցած էր անշարժ .
սակայն իւր մարմնոյն թեթեւ սարսուռէն և կուրծքին

—Ինչ որ ալ պահանջուի ինձմէ , գատարանի ան-
դամոց արամադրութեան ներքեւ կը դնեմ ինքզինքս :

—Հասկցայ :

—Ձեմ ուղեր ձեր վայրկեանները երկար ատեն գը-
րաւել , սակայն մեկնելէ առաջ չնորհ մը ունիմ ձեզմէ
խնդրելու :

—Ի՞նչ է .

—Կը խնդրեմ որ այսօր բոնտարկելոյն այցելութիւն
մը ընելու արտօնութիւն չնորհէք :

—Մի՛նակ .

—Ս.յո , պարոն մինակ :

Դատաւորը թղթի կտոր մը առաւ , անոր վրայ քա-
նի մը տող գրեց և Պ. Լակարտի յանձնեց :

—Պարոն , յանհունս չնորհակալ եմ ձեզմէ , ըսաւ ողբ
եղնելով :

Երկու անձինքը զիրար բարեւեցին մտերմաբար և Պ.
Լակարտ սենեկէն դուրս ելաւ :

ԴԼՈՒԽ ԺԴ

Թիւ 2 ԲԱՆՏԸ

Պ. Լակարտ իւր տունը վերադառնալով ըսաւ Լանտ-
րիի .

—Ինչպէս կը յուսայի , իմ ընթացքիս մէջ յաջողեցայ ,
այսօրուէն կրնաք տունը վարձել :

Նօտարը պիտի տեսնես , աղաչէ անոր որ երեք տար-

Հրապարակումներ
Խիզախութեամբ Առաջնամասերից Ընկերութեան

ԱՇԽԱՏԱՆԻՑՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԵՐ
Նախապարտադրական Կարգերու համար

Ազգային վարժարանաց համար
նոր մեթոդով պատրաստուած ըն-
տիր դասագիրք մ'է:

Կեդրոնատեղին է Մարգարեան
գրատունը, Մէրճան փողոց, թիւ
37: Կը գտնուի նաեւ միւս գրավա-
ճառաց քով: Գին 3 զրուշ:

Բաւական թուով գնողաց օրին 20
գեղջ կը լինի:

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՔ

— 0 —

ՀԱՄԱՌՈՑ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Դպրոցաց համար

Հին պատմութիւն Արեւ. Ժողովրդոց

Հարց Ա.

Երկրորդ տպագրութիւն

Յօդինեց Մ. Մանուէլ

— 0 —

Սոյն գիրքն Արեւելեան Մամոյ
Տնօրէն-Խմբագրացեալ մեծահաս-
ճար Մամուրեան էֆ.ի երկասիրու-
թիւնն է, որ աշխարհաբար ոգորկ
և դիւրիմանալի լեզուով կ'աւանդէ
արեւելեան ազգաց ընդհ. պատ-
մութիւնն, և կրնայ ազգային վար-
ժարանաց մէջ դործածուիլ օգտա-
կար կերպիւ: Կեդրոնատեղին է
միմիայն Զինճիրճեան գրատունն,
Մահմուտ փաշա: Գին 6 զրուշ:

— 0 —

ԿՈՒՆԵՔ-ԻՒԼ-ԼՈՒՂԱԹ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՖՈՒԼԱՆՍԵՐԵՆԷ Ի ԹՈՒՐԻՔԵՐԵՆ

Աշխատասիրողը

Մեհմեթ Եփէն և Մեհմեթ Ալի

Պաշտօնեայք Հասարակաց կրթութեան
Գրաքննութեան սենեկի

Հրատարակիչ Գրեթէն Պաշտօնեայք

Այս բառարանն, պարունակած ար-
ւեստական եւ գիտական բառերու ճո-
խութեամբն, բացատրութեանց յստա-
կութեամբն իւր տեսակին մէջ առաջինը
կը համարուի: Սոյն գործը ցարդ հը-
րատարակուած Ֆրանսերէն-Թուրքերէն
բառագրոց վրայ սա առաւելութիւնն
ալ ունի որ թուրք տառերով տրուած
բացատրութիւններն լատին տառերով

եւս նշանակուած են անոր մէջ, մաս-
նաւորապէս ի դիւրութիւն օտարազ-
եաց:

Մասնաւոր խնամքով, գեղեցիկ եւ
մաքուր տպագրութեամբ տետր առ
տետր ի լայն կ'ընծայուի Արամեան տը-
պարանին:

Առաջին հատորն՝ որ երեսուն երկու
երեսներով երեսուն եւ մէկ տետրակ-
ներէ բաղկացեալ է՝ տետր առ տետր
հրատարակուելէ յետոյ կաղմուած կը
վաճառուի ի գին 60 դահ. արծաթ:

Բ. հատորին 13 ըորդ տետրն եւս
հրատարակուած է եւ կը վաճառուի
ի գին 2 դահ. արծ. իւրաքանչիւրն:

Բաժանորդագիրն է Կ. Պոլսոյ հա-
մար 75 դահ. ոսկեղրամ. գաւառաց
համար 100:

Բ. հատորին 13 ըորդ տետրին հրատա-
րակուած լինելով՝ բաժանորդագրու-
թիւնը փակուած է:

— 0 —

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՐԿԱՅԻՆ ՊԱՏՈՒԱՍՏՄԱՆ

Հեղինակ

ՏՈՒՔՈՒ Տ. Ս. ՓԵՇԵՄԱՆՅԱՆ

Բաղմահմուտ Տղթորը մարդկու-
յին պատուաստման և ծաղկի հիւան-
դութեան վրայ կը խօսի իւր այս
երկասիրութեան մէջ, որ մաքուր
թղթի վրայ տպագրուած և բազ-
մաթիւ լուսանկար և փորագրեալ
պատկերներով զարդարուած է:
Այս գեղեցիկ մատենն, որոյ գի-
նը 35 զրուշ է, կը վաճառուի Պո-
լսո, Գաֆֆեան գրատունը, Ղա-
լաթի, Գալֆե Սրբալի էֆէնտի
թղթավաճառանոցն, և Բերա, Լո-
րէնց և Բէյլ գրատունը:

— 0 —

ՏԱՆԸ ՓԱՏՏԱՐԱՆԸ

Կ.Տ

ՀԱՐԻՐ ՀԱՐՅՄԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

Աշխատասիրեաց Մեհմեթ Ալի

Ով որ կ'ուզէ յառանգական,
Առեւտրական և Դատաստանական
գաղտնեաց անմիջապէս վերահասու
ըլլալ, թող հաճի սոյն գիրքը ըն-
թեռնուի որ տան մը համար ան-
հրաժեշտ պիտանի է, և առօրեայ
սրտառահական ամենակարեւոր գոր-
ծոց և այլոց նկատմամբ հարցում-
ներ կը պարտնակէ հանգիստ պա-
տասխանեօք:

Կը ծախուի ամեն հայ գրողա-
ճառաց և թղթավաճառ Մ. Չարե-
հի և Սուճի Գօղոս աղայի քով ի
գին 3 զրուշ:

— 0 —

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

ՀԱՄԱՐԱԿԱՆ ՈՒԹՅՈՒՆ

Որ պարտնակէ

Մասն Ա. — Տարերք վաճառականու-
թեան: — Վաճառականական թղթոց
ձեւերն և օրինակներն, ինչպէս են,
հաշուեցոյց, զանազան տեսակ տոմսակք,
վիճաբան և տպագիր փոխանակագիրք,
ընթացիկ-հաշիւք, զեղչի ցուցակք եւլն:
— Վաճառականական կարեւոր հաշիւք:
— Քաղուածք վաճառականական օրինա-
գրոց և դրոշմադրոց: — Մասն Բ. —
Տոմարակալութիւն: — Պարզ և կրկնակ-
տոմար, — Բառացուցակ:

Բ. Տղթորեայ

Ճոխացեալ կարեւոր յաւելումովք
ի պէտս Ազգ. վարժարանաց

Ի Ն. ՏԻԶԵՆՃԵԱՆԷ

Կը վաճառուի Պոլսոյ կողմը բոլոր
հայ գրավաճառաց, Պահճէ գարու Նո-
րափառ Պօղոս և Յակոբ աղայից քով
և Օսմանեան գրատունը: Կալաթա Յա-
կոբ Արշակ էֆէնտի վաճառատունը:
Գին կազմեալ օրինակին 25 զրուշ արծ.

Ա. ՉԱՐԵ

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՆԱԽԵՂԻՆԱՅ

Պալլը-բաղար Թամիզ փողոց թիւ 59
ճիշդ դիմ առ դիմ աղբիւրին

Մ. Հ. Տէօրեայճեանի վաճա-
ռատան մէջ կը գտնուին նալարե-
ղինաց վերաբերեալ ամեն տեսակ
ապրանքներ, որպիսիք են, խահ-
վէ՝ սովորական, լաւ եւ ընարա-
զոյն (Մարթինիքա). շաքար՝
թրիէսթէի, Մարտինի և Հօլան-
տայի, այլեայլ տեսակ ըստար-
մաշեթներէ զատ, Ֆրանսական
բուն ֆուրնիէ: Սիպիրիթարմիւզ,
Նարայի և ճէնօլայի մաքարոն ու
շէնթիլէ: Բրինճ՝ Մախուսէ և Բի-
զօն առաջին կարգի. անուշեղե-
նի և խմորեղենի յատուկ լաւա-
գոյն ալիւրներ. Գանձուրի եւ Այ-
վալըքի ընտիր աճառ. քօլա, ձէթ՝
քարիւղ (կաղ), ի մի բան, սոյն
վաճառատան մէջ կը ծախուի իր
ամեն տեսակներով լաւագոյնն
այն պիտանի բաներու՝ որք ա-
ռեւտրական սոյն ճիւղին կը վե-
րաբերին:

Գիները գոհացուցիչ են:

ԱՊՈՒՆԻ ԶԵԱՅ

ՓՈՒՍԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կոստա Լալէի ճամիի դէմ
թիւ 13 մի նոր դեղարան բաց-
ուած է, ուր դեղագրքեր կը պատ-
րաստուին փութով եւ մանա-
ւոր խնամով, կը գտնուին նաեւ
Եւրոպայէ եկած ամեն տեսակ
պատրաստ դեղեր: Հատով կամ
որ եւ իցէ քանակութեամբ, զո-
րուս նշանաւոր գործարաններ
ուղղակի բերել կուտայ իւր
անուան:

Սոյն դեղարանի բացումը
յոյժ օգտակար ծառայութիւն
մ'է հասարակութեան, մանա-
ւանդ նիւթական մեծ շահարե-
րութիւն ամեն անոնց որք իրեն
փնտռածն ճշգրտապէս գտնելու հա-
մար դատապարտուած են հի-
ւաւոր տեղեր դիմել:

Պատուարժան յաճախորդ-
ները գնոց չափաւորութեան հետ
դեղորէից ընտրութեամբ գոհա-
ն են իրեն սկզբունք ընտրող
սոյն Տ. Ալլահվերտեան դեղարա-
նը, որ երկար տարիներէ ի վեր
հուշակաւոր եղած է Եֆէն-ճամի
Բօլթախանէի դէմ՝ այս անգամ
ամբողջապէս փոխադրուած
կոստա Լալէի ճամիի դէմ թիւ 13:

Սոյն փոխադրութեան առ-
թիւ Եւրոպայէ բերել տուած
խիստ թարմ հանգային ջրեր
Պօրտոյի եւ Մալախի գինիներ
զանազան ըմպելիք, անուշա-
հոտք, եւ այլն եւ այլն:

Նշանաւոր է միանգամայն
սոյն դեղարանը իւր ջրան իւր
մանանճիւղով, եւ յիշուի յաճա-
խորդը զմայլած են ապրանք
ընտրութեան, մաքրութեան եւ
գնոց չափաւորութեան:

Յիշեալ դեղարանը միշտ
յաճախեն ճարտար եւ հոշակա-
ւոր բժիշկներ, խնդրուած բժիշ-
կներու համար ալ պէտք է լա-
տուր ժամանակին:

Դալաթիա հանրածանօթ վ-
աճառական Մինասեան էֆէնդ
որդի Տօրթէօր Մինասեան էֆ-
տի բարեհաճած է արդէն ու-
րաթ օրեր ձրիարար դարման
աղբառներն:

Ա. Չ. Գ.

Լրագիրս ձեռքէ կը ծախուի
նաեւ Պահճէ-գարու. ջրավաճառ
Պօղոս և Յակոբ աղաներուն խա-
նութը:

ուան պայմանագիրը պատրաստ է, այս իրիկուն գայն
պիտի ստորագրեմ:

Նօտարը տեսնելէդ վերջը պատաստագործը կերթաս
կը տեսնես և կըսես իրեն որ ամիջապէս գործի սկսի:
Գիշեր եւ ցերեկ պէտք է աշխատի, եթէ մինակ չը կըր-
նար լինիլ օգնականներ թող առնէ, պէտք է որ երեք
օրուան մէջ տունը կահաւորէ և բոլոր գորգերը տեղեր-
նին դրուին:

Դուն անոր պիտի յանձնես այս ծանօթագիրը զոր
երէկ իրիկուն պատրաստեցի, ասոր համեմատ պիտի գը-
նէ բոլոր կարասիները և ըստ այնմ պիտի զետեղէ, գըլ-
խաւորապէս երկու տիկիներու վայելուչ ինքնակութեան
համար ամեն հոգ եւ խնամք պիտի տանի:

Նախաճաշը պատրաստ էր, Պ. Լակարտ սեղանըս-
տաւ:

Ճաշը աւարտելէ վերջը, դուրս ելաւ և բանտը գը-
նաց:

Երկաթէ ծանր դռները բացուեցան իւր առջեւ կամ
լաւ եւս իւր ձեռքը գտնուած հրամանագրի առջեւ:
Բանտին տնօրէնը բացակայ գտնուելով, քարտուղարին
ներկայացուցին զինքը, Քարտուղարը հրամանագիրը ա-
ռաւ, յարգանքով բարեւեց այցելուն և պահապան մը
կանչեց:

— Պարոնը թիւ 2 սենեակը տարէք, ըսաւ անոր:

Պ. Լակարտ պահապանին ետեւէն գնաց:

Նախ բակէ մը յետոյ ուրիշ բակէ մը անցան կամա-
րի մը ներքեւէն, ապա նեղ սանդուխտէ մը վեր ելնելով
առաջին դասիկոնը հասան:

Պահապանը կանգ առաւ:

— Պարոն կ'ուզէք որ վայրենին տեսնէք՝ առանց կան-
խաւ խանցելու, հարցուց անիկա:

— Կարելի' է այսպէս:

— Այո, պարոն:

— Ուրեմն այսպէս ըրէք:

Պահապանը դրան մը մօտեցաւ, կամացուկ մը պըղ-
տիկ երկաթ մը վեր առաւ:

— Նայեցէք պարոն, ըսաւ պահապանը յոսժ ձայնով,
իւր աւլորակուն գիրքին մէջ պիտի տեսնէք զինքը, ամեն
օր այսպէս է, օրը հազիւ 2—3 անգամ իւր գիրքը կը
փոխէ:

Պ. Լակարտ ծախին բարձրէն վար նայեցաւ:

Բանտարկեալը սենեկին մէկ անկիւնը նստած էր,
ընդարմացեալ, կորուրման, գրուիւր ձեռքերուն մէջ
գրած և ծուկնկն յեցած:

Պ. Լակարտ շտկուեցաւ հառաչանք մը արձակեց և
պահապանը դուռը բացաւ: Բանտարկեալը շարժում մը
չըրաւ ընտա:

— Կը կարծէ թէ մինակ է, ըսաւ պահապանը, ապա
թէ ոչ ոտք կ'ընէ:

Գայլ Յովնանէսի մօտեցաւ և ձեռքը ուսին վրայ
դրաւ:

Բանտարկեալը կամացուկ մը գրուիւր վեր վերցուց
և սենեկին չորս կողմը արագ նայուածք մը ուղղեց որ
այցելուն հանդիպեցաւ: Անմիջապէս աչուները փայլե-
ցան և վեր վեր դատկեց մեծ անձկութեան մը նշաններ
ցուցնելով: